

Príloha – návrhy Transparency International Slovensko, Aliancie Fair-play a Inštitútu INEKO politickým stranám:

- 1. Rozšíriť zákonnú povinnosť štátnych, župných a mestských firiem so sto percentným verejným vlastníctvom poskytovať informácie**
Súčasný problém: SPP, ale aj JAVYS či vodárenské firmy odmietajú, že infozákon platí aj pre nich. Desiatky ďalších firiem zákon dodržiava len v obmedzenom režime s argumentom, že nehospodária s verejnými prostriedkami, hoci ich založil a ich straty sanuje štát, resp. mesto či župa. Navyše zákon limituje informácie len na ich hospodárenie, hoci verejná kontrola je potrebná aj pri prijímaní zamestnancov či celkovej výkonnosti firiem.
- 2. Zaviesť povinné zverejňovanie platov a životopisov štátnych nominantov**
Súčasný problém: Časť platov je síce zverejňovaná v majetkových priznaniach, no pri kumulovaní funkcií je nemožné zistiť, v akej výške za akú funkciu plat dostávajú. Zverejňovanie životopisov je úplne dobrovoľné – väčšina štátnych nominantov vo firmách ich odmieta poskytnúť.
- 3. Zjednotiť zverejňovanie zmlúv vrátane samospráv na jednom jedinom centrálnom registri**
Súčasný problém: Samosprávy zverejňujú zmluvy na svojich webstránkach, čo sťažuje porovnávanie a občiansku kontrolu.
- 4. Povinne zverejňovať rozhodnutia polície o odmietnutí trestného oznámenia**
Súčasný problém: Neexistuje účinná kontrola práce polície
- 5. Zabrániť praxi poskytovania informácií len nahliadnutím do dokumentov**
Súčasný problém: Poskytnutie informácií len nahliadnutím výrazne obmedzuje prístup občanov mimo Bratislavu, a niekedy slúži ako zámienka poskytovaniu sa vyhnúť
- 6. Zaviesť povinné zverejňovanie úradných dokumentov obcí a krajov ako sú hlasovania poslancov, zápisnice z komisií aj rokovaní zastupiteľstva**
Súčasný problém: Zverejňovanie informácií na miestnej úrovni je výrazne nižšie ako na centrálnej. Údaje o hlasovaní či o rokovaní sú úplne základné materiály pre schopnosť reálnej občianskej kontroly
- 7. Predĺžiť povinné zverejňovania zmlúv na internete z 5 rokov od začiatku ich účinnosti na minimum 10 rokov od konca ich účinnosti.**
Súčasný problém: Možnosť stiahnuť z registra zmlúv staršie zmluvy sťažuje porovnávanie efektivity medzi volebnými obdobiami a znižuje osobnú zodpovednosť za následky zmlúv
- 8. Systematicky prepájať štátne databázy zmlúv, verejných obstarávaní, katastrálneho portálu a obchodného registra**
Súčasný problém: Štát generuje stále viac databáz údajov (naposledy o konečných vlastníkoch), no ich užitočnosť je výrazne limitovaná tým, že nie sú vzájomne prepojené

9. Sfunkčniť zverejňovanie súdnych rozsudkov

Súčasný problém: Pri porovnávaní pojednávaní a zverejnených rozsudkov je zrejmé, že najmenej pätina/takmer sto tisíc rozsudkov ročne neboli doteraz napriek zákonnej povinnosti zverejnených.

10. Zvážiť transformáciu Úradu pre ochranu osobných údajov na Úrad na dohľad prístupu občanov k informáciám, ktorý by kontroloval zverejňovanie informácií verejnou správou z pohľadu osobných údajov ale aj práv občanov na informácie.

Súčasný problém: Ak úrad informácie nezákonne odoprie poskytnúť (vid' NDS dáta k megazákazke obchvatu Bratislavy), občan sa k nim efektívne môže dostať až po rokoch cez súdy. Viacero krajín EÚ preto zriadilo dohľadové orgány, ktoré dodržiavanie zákona vymáhajú a sankcionujú vinníkov.